

Erdész tájfutók Svédországban

A tavalyi, Mecsekerdő Zrt. által kiválóan szervezett és hazai sikereiben gazdag rendezvény után augusztus közepén a svédországi Ahusban talákoztak Európa erdész tájfutói az immár 23. alkalommal megrendezett EFOL-on (Európai Erdészeti Tájfutóbajnokságon).

Ahus az ország déli részén, Malmötól 100 kilométerre, a Balti-tenger partján fekszik. Legfontosabb nevezetessége, hogy ott gyártják a méltán világhírű „Absolut” vodkát. A városka tengerparti üdülőtelepe adott helyett a versenyközpontnak, ott voltak a szálláshelyek, és néhány kilométeres körzetben a versenyterep is.

A rövidtávú verseny az Ahustól 20 kilométerre fekvő Kristianstad városi parkjában zajlott, s utána ott vonult fel a helyi fúvószenekar indulójára a résztvevő 12 ország közel 300 versenyzője (köztük mi magyarok 12-en), hogy a megnyitónépszerűen meghallgassa az ilyenkor szokásos üdvözlő beszédeket, s megtapsolja az EFOL zászló felvonását.

A rendezvény állandó program-pontja, a rendező ország erdőgazdálkodásának valamely jellegzetes és lényeges kérdését bemutató szakmai előadás. Ezúttal a versenyt is támogató SÖDRA cég tevékenységét ismertették. Svédország erdőszültsége 67%-os, ami 29,4 millió hektár erdőt jelent. Az erdőgazdálkodás és a kitermelt faanyagra épülő feldolgozóipar igen fontos tényezője a svéd gazdaságnak. Ennek egyik jelentős szereplője a SÖDRA. A szövetkezeti formában működő vállalkozás több mint 50 ezer erdőtulajdonost tömörít, 2,4 millió hektár dél-svédországi erdőt kezel, és 3500 alkalmazottat foglalkoztat.

A versenynapok közötti szakmai kirándulások egyike egy 70 hektáros magánerdőbirtokra vezetett, ahol a tulajdonosok már két emberöltő óta a folyamatos erdőborításra törekedve kezelik erdejüket.

Vezetőnk a Swedish Forest Agency nevű, a mi egykor volt Állami Erdészeti Szolgálatunkra emlékeztető kormányzati szerv helyi munkatársa volt, aki elmondása szerint legfőbb feladatának az erdőtulajdonosok meggyőzését tartja, hogy a vágásos gazdálkodás helyett természetközeli módszereket alkalmazzanak. Az áttérés legnagyobb akadályának a fakitermelési költségekben mutatkozó, olykor 5-6 szoros különbséget látja. Az utóbbi évtizedek hatalmas károkat okozó szélviharai azonban egyre több erdőtulajdonost győztek meg arról, hogy hosszabb távon érdemes a folyamatos erdőborításra törekedni.

A svédországi viszonylatban jó termőhelyen álló erdőtömbben vegyes korú, az északi elterjedési határához közeli kocsányos tölgygel és bükkal elegyes fenyveseket (luc- és erdeifenyő) láttunk. Az 5-7 évenkénti fakitermelések során a pionírok (nyír és erdeifenyő) visszaszorítására és az értékes lombos fafajok (bükk és kocsányos tölgy) megsegítésére tö-

rekednek, ügyelve arra is, hogy böhöncösödésüket megakadályozzák. A vadkár ellen vadászattal védekeznek. Bár a területen jelen van a nagytestű jávorszarvas is (7-11 egyed/1000 ha), a legkártékonyabb vadnak mégis az őzet tartják.

Délután egy több száz éves szarvasmarha-tenyésztő majorságot (Wanas Manor) látogattunk meg, melyet jelenleg egy magánalapítvány működtet: mintegy 900 egyedet tartanak és organikus élelmiszereket, elsősorban tejtermékeket készítenek. A gazdálkodás hasznából pedig a már nem használt régi épületekben (egykori istállókban és magtárakban) kortárs képzőművészeti múzeumot rendeztek be és művészeti képzéseket, nemzetközi alkotótáborokat szerveznek. A majorság része egy kisebb kastély (az nem látogatható) és a hozzá kapcsolódó parkerdő (Natura 2000 terület), melyben több mint 70 szabadtéri kortárs műalkotást helyeztek el, hozzáértő és lelkes fiatal kalauzunk szerint valamennyi az ember és természet kapcsolatát hivatott kifejezni.

A művek igen sokfélék – a naturalista bronzszobortól a fémből összehegesztett fán és a kövekből és földből formázott térplasztikán át a száz éves bükkfákra szerelt színes gömbökig –, többségük elgondolkodtató, némelyikük megdöbbentő. Talán nem véletlenül, nekünk a különböző fajú és méretű kivágott fákból összeállított, vaddisznót ábrázoló mozaik (Hannelie Coetze dél-afrikai művész alkotása) tetszett a legjobban.

Visszatérve a szakmából az erdei sportok világába, a sprintversenyen *Horváth Magdi* tagársunk a senior nők kategóriájában első helyett szerzett, és *Kiss Milán* révén a kevésbé gyakorlottaknak kiírt, nem bajnoki, nyílt kategóriában is magyar siker született.

Az egyéni erdei futamra a homokdűnés, finom domborzatú, többségében jól futható, erdeifenyvesekkel borított tengerparti területen került sor. Ezúttal hiányoztak a skandináv terepek tájfutó berkekben híres-hírhedt jellegzetességei, a mocsarak és sziklamezők. Az eső szinte végig esett és a célba érés után csak keveseknek volt bátorságuk a 14 °C-os tengerben megfürödni. A sikerlista itt sem lett hosszú: Horváth Magdi ismét győzött, míg Kiss Milán ezúttal a második helyett szerezte meg.

Az utolsó versenynapon a váltók küzdelmére került sor. Csapatunk kis létszáma és kedvetlenül korösszetétele nem tette lehetővé, hogy komoly erőt képviselő, dobogós helyre esélyes váltócsapatot kiállíthassunk, így maradt a tét nélküli, jó hangulatú futás, ezúttal laposabb, részben nyílt, a svéd honvédség gyakorló- és lőtereként szolgáló terepen. A váltó eredményhirdetése után, miközben a tengerparti árbócról lassan lekúszott az EFOL zászlaja, mi már a jövő évi utazást terveztük: 24. EFOL, 2017 Kaunas (Litvánia).

Szöveg: **Spiegl János**
Kép: **Gerely Ferenc**

